

SPRAWOZDANIE CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ ZA 2019 ROK

**Dziękujemy wszystkim naszym
darczyńcom
oraz współpracownikom i wolontariuszom
– dzięki Waszej pomocy
możemy prowadzić naszą działalność.**

SPIS TREŚCI:

I SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1.1 DANE ADRESOWE I REJESTROWE:

1.2 STRUKTURA PERSONALNA

1.2.1 WŁADZA NADRZĘDNA

1.2.2 SKŁAD KOMISJI NADZORCZEJ

1.2.3 SKŁAD ZARZĄDU CARITAS

1.2.4 PRACOWNICY CARITAS

1.3 CARITAS W POLSCE I W ŚWIECIE A CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

1.4 POMOC DZIECKU I RODZINIE

1.4.1 DOM MATKI I DZIECKA NAZARET

RODZINNY DOM DZIECKA ŚWIĘTEJ RODZINY Z NAZARETU

1.4.3 SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

1.4.3.1 ŚWIETLICA JANA BOSKO

1.4.3.2 ŚWIETLICA „PROMYK”

1.4.3.3 ŚWIETLICA STOKROTKA

1.4.4 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

1.4.4.1 ŚWIETLICA DOBREGO PATERZA W SUPRAŚLU

1.4.4.2 ŚWIETLICA W KUŹNICY

1.4.4.3 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „POD AUREOLĄ ŚW. JÓZEFA” W SOKÓŁCE

1.5 POMOC OSOBOM UBOGIM I BEZDOMNYM

1.5.1 NOCLEGOWNIA DLA MEŃCZYŹN ŚW. BRATA ALBERTA

1.5.2 NOCLEGOWANIA DLA KOBIET ŚW. MATKI TERESY Z KALKUTY

1.5.3 CENTRUM POMOCY SAMARYTANIN

1.5.4 PROJEKT „AKTYWNY SENIOR – NIEWYKLUCZONY”

1.5.5 CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

1.5.6 PROJEKT „NA CODZIENNE ZAKUPY”

1.6 POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1.6.1 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

1.6.1.1 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W BIAŁYMSTOKU

1.6.1.2 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W MOŃKACH

1.6.2 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

1.7 LECZENIE I REHABILITACJA

1.7.1 OŚRODEK OPIEKUŃCZO – REHABILITACYJNY

1.7.2 STACJA OPIEKI CARITAS W KUŹNICY

1.7.3 WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU MEDYCZNEGO IM. ŚW. ŁUKASZA

1.7.4 USŁUGI OPIEKUŃCZE W GMINIE JASIONÓWKA

1.8 POMOC REPATRIANTOM, MIGRANTOM I UCHODźCOM

1.8.1 DOM DLA REPATRIANTÓW

1.9 POMOC OSOBOM UZALEŻNIONYM

1.9.1 KATOLICKI OŚRODEK WYCHOWANIA I TERAPII UZALEŻNIEŃ METANOIA

1.9.2 PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH

1.10 WOLONTARIAT

1.11 AKCJE

1.11.1 PROGRAM „SKRZYDŁA”

1.11.2 PROGRAM „DWA TALENTY”

1.11.3 „JAŁMUŻNA WIELKOPOSTNA”

1.11.4 „WIGILIJNE DZIEŁO POMOCY DZIECIOM”

1.11.5 „TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW”

1.11.6 „STUDENCKIE POGOTOWIE LEKCYJNE”

1.12 DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

1.13 INFORMACJA NA TEMAT LOKALIZACJI I AKTYWNOŚCI PLACÓWEK

II SPRAWOZDANIE FINANSOWE CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

2.1 BILANS

2.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

2.3 INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.3.1 ZAŁĄCZNIK NR 1

2.3.2 ZAŁĄCZNIK NR 2

2.3.3 ZAŁĄCZNIK NR 3

2.3.4 ZATRUDNIENIE

2.3.5 ZAŁĄCZNIK NR 4: ANALIZA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

I SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1.1 DANE ADRESOWE I REJESTROWE:

Caritas Archidiecezji Białostockiej
ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok
Tel./faks: 85 651 90 08
e-mail: bialystok@caritas.pl, www.bialystok.caritas.pl
REGON: 050017102, NIP: 542-19-50-380
Data powołania: 23 stycznia 1991 r.
Nr rachunku bankowego: 66 1240 5211 1111 0000 4931 3527

1.2 STRUKTURA PERSONALNA

1.2.1 WŁADZA NADRZĘDNA:

Władzą nadrzędną jest Arcybiskup Metropolita Białostocki, który:

- powołuje Caritas do istnienia,
- nadaje jej statut i dokonuje zmian,
- powołuje i odwołuje dyrektora, którym jest zawsze duchowny inkardynowany do Archidiecezji Białostockiej,
- udziela „nihil obstat” na kandydaturę Zastępcy Dyrektora oraz na jego odwołanie,
- przyjmuje roczne sprawozdanie Caritas,
- powołuje komisje Nadzorcą dla Caritas i wyznacza jej Przewodniczącego,
- rozwiązuje Caritas w przypadku stwierdzenia nadużyć.

1.2.2 SKŁAD KOMISJI NADZORCZEJ:

- ks. Tomasz Powichrowski
- ks. Andrzej Kozakiewicz
- ks. Wojciech Łazewski
- ks. Adam Kozikowski
- ks. Ireneusz Korziński

1.2.3 SKŁAD ZARZĄDU CARITAS na dzień 31.12.2019 r.:

- ks. Jerzy Sęczek – Dyrektor Caritas
- ks. Piotr Zimnoch – Zastępca Dyrektora
- Sebastian Marcin Wiśniewski – Zastępca Dyrektora
- ks. Piotr Kobeszko
- ks. Paweł Popielnicki

1.2.4 PRACOWNICY CARITAS

W 2019 r. Caritas zatrudniała 104 osoby na umowę o pracę, a 46 osób wykonywało swoje zadania na podstawie umów cywilno – prawnych. Stan zatrudnienia w Caritas Archidiecezji Białostockiej na dzień 31.12.2019 r. z podziałem na placówki:

- Obsługa administracyjna – 12 osób
- Opiekunki domowe – 1 osoba
- Noclegownie dla osób bezdomnych – 16 osób
- Dom Matki i Dziecka w Supraślu – 1 osoba
- Świetlice w Białymstoku – 7 osób
- Świetlica środowiskowa w Kuźnicy i Supraślu – 3 osoby
- Rodzinny Dom Dziecka – 3 osoby
- Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA – 12 osób
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych – 1 osoba
- Centrum Pomocy Samarytanin – 2 osoby
- Stacja Opieki Caritas – 1 osoba
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach – 13 osób
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Białymstoku – 13 osób
- Centrum Integracji Społecznej – 5 osób
- Środowiskowy Dom Samopomocy – 12 osób
- Klub „Dobry Czas” – 1 osoba
- Wypożyczalnia sprzętu medycznego – 1 osoba

1.3 CARITAS W POLSCE I NA ŚWIECIE A CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

Caritas jest organizacją Kościoła Katolickiego o charakterze międzynarodowym. Instytucją koordynującą pracę Caritas na całym świecie jest Caritas Internationalis, z siedzibą w Watykanie. Caritas Internationalis skupia organizacje krajowe Caritas z wszystkich kontynentów, które z kolei są przypisane do Caritas regionalnej, o zasięgu zasadniczo obejmującym dany kontynent. Polska należy do Caritas Europa, z siedzibą w Brukseli. Inne Caritas regionalne to: Caritas Azja, Caritas Oceanii, Caritas MONA (kraje islamskie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej), Caritas Afryka, Caritas Ameryki Łacińskiej i Ameryki Północnej.

Struktura Kościoła Katolickiego opiera się na podziale diecezjalnym. Taki też podział zasadniczo ma miejsce w Caritas poszczególnych krajów, w tym również w Polsce. Na ogół też każda Caritas diecezjalna cieszy się pełną autonomią, zadaniem natomiast Caritas krajowej jest koordynacja pracy, wytyczanie jej kierunków, reprezentowanie Caritas danego kraju poza granicami oraz realizacja pomocy dla zagranicy. Tego typu zadania spełnia również Caritas Polska, z siedzibą w Warszawie. W Polsce jest tyle Caritas diecezjalnych ile diecezji: 41 Caritas diecezji rzymsko-katolickich, 1 Caritas diecezji polowej, 2 Caritas diecezji grecko-katolickich.

Caritas Archidiecezji Białostockiej ustanowiona została Dekretem Administratora Apostolskiego ks. Biskupa Edwarda Kisiela dnia 23 stycznia 1991 roku. Białostocka Caritas posiada osobowość prawną i pięcioosobowy zarząd w skład którego wchodzi: dyrektor ks. Jerzy Sęczek, zastępcy dyrektora: ks. Piotr Zimnoch i Sebastian Marcin Wiśniewski oraz pozostali członkowie zarządu: ks. Piotr Kobeszko i ks. Paweł Popielnicki. Nadzór nad działalnością Caritas Archidiecezji Białostockiej sprawuje Komisja Nadzorcza. Skład Komisji Nadzorczej stanowią: ks. Tomasz Powichrowski, ks. Andrzej Kozakiewicz, ks. Wojciech Łazewski, ks. Adam Kozikowski, ks. Ireneusz Korziński. **Caritas Potrzebującym** jest jednostką wydzieloną z Caritas Archidiecezji Białostockiej, posiada ona status Organizacji Pożytku Publicznego (**KRS 0000269579**). Skład Komisji Nadzorczej Caritas Potrzebującym: ks. Tomasz Powichrowski, ks. Andrzej Kozakiewicz, ks. Adam Kozikowski.

Zgodnie z pierwszym zdaniem Dekretu powołującego naszą Caritas, stwierdzającym, iż *miłosierdzie stanowi istotny element misji ewangelizacyjnej Kościoła i jej weryfikację*, Caritas wpisuje się w misję Kościoła, polegającą na pełnieniu posługi miłosierdzia w pierwszym rzędzie w rodzimej diecezji, lecz również - w ramach włączania się w liczne akcje o charakterze ponad diecezjalnym - także na terenie całego kraju i poza jego granicami.

Caritas Archidiecezji Białostockiej realizuje swoje cele statutowe poprzez działania organizowane w ramach różnego typu placówek. Organizacja pomocy mieści się w następujących kategoriach:

1. Pomoc dziecku i rodzinie (Dom Samotnej Matki, Rodzinny Dom Dziecka, Placówki Wsparcia Dziennego, Specjalistyczne Placówki Wsparcia Dziennego, Projekt „Aktywny Senior – Niewykluczony”).
2. Pomoc osobom ubogim i bezdomnym, osobom bezrobotnym (Noclegownie, Centrum Pomocy Samarytanin, Centrum Integracji Społecznej).
3. Pomoc osobom niepełnosprawnym (Warsztat Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy).
4. Leczenie i rehabilitacja (Stacja Opieki, Ośrodek Opiekuńczo – Rehabilitacyjny).
5. Pomoc migrantom i uchodźcom (Dom dla Repatriantów).
6. Pomoc osobom uzależnionym (Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny o Problemach Alkoholowych).

1.4 POMOC DZIECKU I RODZINIE

1.4.1 DOM MATKI I DZIECKA NAZARET

ul. 3 Maja 5B, 16-030 Supraśl, tel. 728 594 175, e-mail: dmdz.suprasl@caritas.pl

Dom Matki i Dziecka mieści się w budynku Centrum Pomocy Caritas w Supraślu, jest placówką całodobową, stacjonarną, zapewniającą schronienie kobietom oczekującym na urodzenie dziecka, matkom z dziećmi, które utraciły mieszkanie oraz samotnym matkom, których sytuacja materialna lub rodzinna nie pozwalają na godne życie i wychowywanie dzieci. Placówkę prowadzą siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Podopieczne kierowane są głównie z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Matki wraz ze swoimi dziećmi otrzymują samodzielne pokoje. Mogą korzystać z kuchni, sanitariatów, kaplicy oraz świetlicy dla dzieci. Siostry pomagają młodym matkom utrzymać się przy życiu, zachęcają do zmiany dotychczasowego stylu życia, uczą nowego systemu wartości opartego na nauce Kościoła katolickiego. Ponadto starają się budzić w kobietach potrzebę uzupełniania własnego wykształcenia i podjęcia zatrudnienia. Dom udziela podopiecznym również pomocy w formie żywnościowej oraz pomocy rzeczowej.

W 2019 roku w Domu Matki i Dziecka przebywało w sumie 9 kobiet i 11 dzieci. Po pomoc rzeczową zgłaszają się również osoby spoza placówki – w 2019 roku było ich około 100, w ciągu roku wydano około 2 ton odzieży używanej. Placówka współpracuje z kuratorem sądowym, Sądem Rejonowym w Białymstoku. Działalność Domu Matki i Dziecka jest współfinansowana ze środków Metropolity Białostockiej.

1.4.2 RODZINNY DOM DZIECKA ŚWIĘTEJ RODZINY Z NAZARETU

ul. Nowa 32A, 15-343 Białystok, tel. 85 663 16 67

Rodzinny Dom Dziecka jest placówką całodobową, która świadczy pomoc dzieciom do czasu uzyskania pełnoletniości, a po jej uzyskaniu (za zgodą dyrektora placówki) do czasu ukończenia szkoły. Rodzinna atmosfera, możliwość nawiązania indywidualnej więzi z każdym podopiecznym oraz angażowanie w domowe obowiązki sprawiają, iż wychowankowie placówki rozwijają się w warunkach najbardziej zbliżonych do tych, jakie tworzy prawidłowo funkcjonująca rodzina biologiczna.

W roku 2019 w Rodzinnym Domu Dziecka Św. Rodziny z Nazaretu przebywało w sumie 9-ro dzieci. W 2019 roku stan wychowanków zmienił się - przyjęto jedno dziecko a trzech wychowanków opuściło placówkę. Na koniec roku 2019 w placówce przebywało w sumie 6-ro wychowanków. Dwóch chłopaków i cztery dziewczyny, co jest zgodne ze standardami określonymi dla placówki typu rodzinnego.

Wychowankowie w placówce mają zapewnioną całodobową opiekę, racjonalne wyżywienie, odzież odpowiednią do pory roku, jak również opiekę lekarską lekarzy rodzinnych oraz specjalistów. Dzieci przebywające w placówce mają opracowane diagnozy indywidualne zawierające wskazania do pracy terapeutycznej i innych oddziaływań specjalistycznych. Dzieci mają też opracowane plany pomocy dziecku, na bieżąco opracowywana jest ocena planu i wnioski do niezbędnej modyfikacji. Na bieżąco prowadzona jest również karta pobytu dziecka. Dzieci na co dzień wdrażane były do wypełniania obowiązków, jakimi w ich przypadku, jest przede wszystkim odrobienie pracy domowej i obowiązki domowe. W zakresie utrzymania porządku w domu i innych obowiązków z tym związanych, większość prac wykonują sami wychowankowie. Jest opracowany system na zasadzie delegowania zadań, który został wdrożony i dobrze funkcjonuje. Pracujemy metodą społeczności, gdzie większość spraw jest omawianych ze wszystkimi wychowankami. W domu panują braterskie relacje i wytwarzają się więzi niezbędne przy kształtowaniu postaw i przyswajaniu nowych wartości. W ramach kształtowania umiejętności właściwego spędzania wolnego czasu opiekunowie organizowali wychowankom wyjścia na basen, do kina, wyjścia w plener, siłownię, treningi piłki nożnej, piłki ręcznej oraz imprezy okolicznościowe, takie jak urodziny wychowanków. Dzieci przebywające w placówce nabywały umiejętności kulinarne samodzielnie przygotowując swoje ulubione posiłki, wypieki ciast itp. Dzieci miały zapewnioną na bieżąco pomoc lekarza rodzinnego oraz pomoc lekarzy specjalistów (stomatologa, alergologa). Jeden z wychowanków jest pod opieką poradni alergologicznej przy DSK w związku z chorobą przewlekłą (astma oskrzelowa). Jeden z wychowanków jest pod opieką poradni sportowej. Wszystkim dzieciom umożliwiono kontakt z rodzicami biologicznymi. Rodzice mieli możliwość odwiedzania dzieci w placówce w uzgodnionym czasie. W wybrane weekendy dzieci przebywały z rodzicami lub z bliskimi krewnymi w ich domach. Stale utrzymywany był kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, a w szczególności z koordynatorem pieczy zastępczej. Wszystkim dzieciom organizowano uroczystości okolicznościowe takie jak urodziny dzieci. Z okazji urodzin dzieciom kupowano prezenty adekwatne do życzeń dzieci. W bieżącym roku pięcioro dzieci przebywające w placówce realizowało obowiązek szkolny. Jeden wychowanek zaprzestał realizować obowiązek szkolny o czym poinformowano sąd rodzinny. W stosunku do tego wychowanka toczy się obecnie postępowanie sądowe. Jeden z wychowanków przebywa i realizuje obowiązek szkolny w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Borowiu woj. mazowieckie. Jedna wychowanka kontynuuje naukę w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 na kierunku technik hotelarstwa. Dwie wychowanki uczęszczają do szkoły podstawowej nr 14. Jedna wychowanka kontynuuje naukę w prywatnym Liceum Ogólnokształcącym CN-B W Białymstoku. Dyrektor i wychowawca rodzinnego domu dziecka podnoszą swoje kompetencje wychowawcze biorąc udział w comiesięcznej superwizji. W I kwartale wykonano drobne prace remontowe w placówce (ukończono rozpoczętą modernizację monitoringu placówki) oraz zakupiono drobny sprzęt biurowy i wyposażenia placówki (niszczarka dokumentów, krzesło). W I kwartale w RDD zaangażowana była jedna wolontariuszka z Fundacji Dialog. W II kwartale wykonano prace remontowe w placówce (zakupiono materiał i zbudowano altanę ogrodową) oraz zakupiono materiały na wyposażenie placówki (zjeżdżalnię dla dzieci, poduszki, zabezpieczenia rowerowe oraz wyposażenie łazienkowe). W III kwartale wykonano częściowo prace remontowe w placówce (docieplenie poddasza w części budynku). W IV kwartale zakończono prace remontowe w placówce (docieplenie poddasza w części budynku) oraz zakupiono meble do pokoió dziecięcych (komody, biurka, szafy).

Działalność Rodzinnego Domu Dziecka jest współfinansowana ze środków Miasta Białystok.

1.4.3 SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Białostocka Caritas w 2019 roku prowadziła 3 specjalistyczne placówki wsparcia dziennego w Białymstoku. Placówki te świadczą pomoc dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Zadaniem świetlic jest zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie oraz eliminowanie zaburzeń zachowania. Dzieci kierowane są do placówki przez pedagogów szkolnych, nauczycieli, pracowników MOPR, kuratorów, a także

z własnej woli lub woli rodziców. Placówki współpracują z pedagogami szkolnymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, a także z rodzicami dzieci. Podopieczni placówek biorą udział w koloniach organizowanych przez Caritas. Działalność Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego jest współfinansowana ze środków Prezydenta miasta Białystok.

W 2019 roku stworzyliśmy podopiecznym placówek warunki do samorozwoju, odkrywaniu mocnych stron dzieci, nastąpił wzrost wiedzy dzieci (poprzez pomoc w odrabianiu lekcji i nadrabianiu zaległości szkolnych, przygotowaniu do sprawdzianów, klasówek), realizowania potrzeby ruchu i zabawy, uwzględniając przy tym doznania nowych przygód i wrażeń. Rozbudzaliśmy ciekawość poznawczą dzieci, poprzez zajęcia twórcze. Pokazaliśmy sposoby konstruktywnego i twórczego sposobu spędzania wolnego czasu. Nastąpił wzrost kompetencji społecznych uczestników, zwłaszcza w zakresie komunikacji, radzenia sobie z agresją, rozwiązywaniem problemów osobistych, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami oraz współpracy w grupie.

W ramach realizacji głównych celów przeprowadzone zostały następujące działania:

- zajęcia dydaktyczne m.in: pomoc w odrabianiu lekcji, pomoc w nadrobieniu zaległości szkolnych, nauka czytania, ćwiczenia ortograficzne, zadania matematyczne, doskonalenie języka angielskiego;
 - zajęcia komputerowe (gry i zabawy na komputerze, programy edukacyjne, nauka posługiwania się programami);
 - zajęcia socjoterapeutyczne, prowadzone w dwóch grupach wiekowych;
 - zajęcia profilaktyczne;
 - zajęcia artystyczne: zajęcia techniczne, plastyczne, muzyczne: z użyciem różnorodnych materiałów, np.: ołówków, kredek, plasteliny, wycinanki oraz wykorzystanie różnorodnych technik pracy np.: rysowanie, wydzieranie, malowanie, kolorowanie, projektowanie gazetki ściennej, wykonywanie ozdób do dekoracji świetlicy, śpiewanie piosenek;
 - zajęcia sportowo-ruchowe (rozwijanie postawy fair-pley, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci);
 - zajęcia kulturalno-rozrywkowe, wycieczki (wdrażanie do świata kultury, stwarzanie możliwości osobistego kontaktu ze sztuką), uroczystości okolicznościowe (rozbudzenie wśród podopiecznych chęci podtrzymania tradycji i celebrowania ważnych dni, urodziny podopiecznych), organizacja wypoczynku (półkolonie zimowe oraz letnie);
 - zajęcia relaksacyjne;
 - zajęcia rekreacyjne: oglądanie filmów i bajek;
 - zajęcia o charakterze religijnym (poszerzenie wiedzy religijnej, wspieranie rozwoju moralnego u dzieci, kształtowanie właściwych postaw moralnych);
 - zajęcia czytelnicze (umiejętności uważnego słuchania, rozwijanie wyobraźni, zdobywanie wiedzy);
 - pedagogika zabawy;
 - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych: spotkania z rodzicami wychowanków, indywidualne rozmowy z rodzicami podopiecznych, spotkania/rozmowy z wychowawcami, pedagogami w szkołach, asystentami rodzin, specjalistą d/s nieletnich.
- W ramach 2019 r. we wszystkich placówkach kierowanych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej było prowadzone dożywianie dzieci, co potwierdzają faktury zakupu artykułów spożywczych.

1.4.3.1 SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO IM. ŚW. JANA BOSKO

ul. Szkolna 1/1, 15-077 Białystok

Świetlica świadczy pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin niepełnych, z rodzin niewydolnych wychowawczo, z rodzin zastępczych oraz borykających się z niedostatkiem i problemami finansowymi.

W świetlicy prowadzone są zajęcia integracyjne związane z kształtowaniem relacji i postaw społecznych oraz wzmacnianiem poczucia własnej wartości, zajęcia socjoterapeutyczne, terapia pedagogiczna, zajęcia rozwijające zainteresowania i wzmacniające mocne strony dziecka. W placówce panuje określony plan dnia: odrabianie lekcji, zajęcia tematyczne tj. techniczne, plastyczne, teatralne, kulinarne, sportowe, multimedialne itp. Podopieczni placówki uczestniczyli również w półkoloniach letnich i zimowych oraz wycieczkach krajoznawczych.

W 2019 roku do Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego im. Św. Jana Bosko uczęszczało 17 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, z rodzin borykających się z kłopotami finansowymi wynikającymi w dużej mierze z bezrobocia rodziców i opiekunów (w tym 8 dziewcząt i 9 chłopców). Byli to uczniowie SP. Nr 32 w Białymstoku, SP. nr.11 w Białymstoku, SP. nr. 31 w Białymstoku, SP. nr 26 w Białymstoku, SP. nr 49 w Białymstoku, Sp. nr 44 w Białymstoku, SP. nr.19 w Białymstoku oraz uczniowie SP. Króla Zygmunta w Wasilkowie. Główne zadania Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego im. Św. Jana Bosko w czasie roku szkolnego to:

- organizowanie pomocy w nauce, tworzenie warunków do nauki własnej, przyzwyczajanie do samodzielnej pracy umysłowej;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w dwóch grupach;

- organizowanie gier i zabaw ruchowych oraz innych form kultury fizycznej w pomieszczeniach i na powietrzu, mających na celu prawidłowy rozwój fizyczny;
- ujawnianie i rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień, organizowanie zajęć w tym zakresie;
- tworzenie warunków do uczestnictwa w kulturze, organizowanie kulturalnej rozrywki i kształtowanie nawyków kultury życia codziennego;
- upowszechnianie zasad kultury zdrowotnej, kształtowanie nawyków higieny i czystości oraz dbałość o zachowanie zdrowia;
- rozwijanie samodzielności i samorządności oraz społecznej aktywności;
- współdziałanie z rodzicami uczestników placówki.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego im. Św. Jana Bosko w 2019 roku była otwarta od 13:00 do 18:00. Pracownicy brali udział w akcjach: Dzień dziecka na Stadionie Miejskim przy ul. Słonecznej w Białymstoku, w zbiórce żywności w sieci Sklepów Biedronka, Kilometry Dobra w galerii handlowej Biała. Dodatkowo wychowawcy uczestniczyli w szkoleniach superwizyjnych, szkoleniach tematycznych oraz spotkaniach z koordynatorem. Swoją pomocą wspierały Placówkę dwie wolontariuszki w ramach Pogotowia lekcyjnego oraz jeden wolontariusz stały.

1.4.3.2 SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „PROMYK”

ul. Stoczni Gdańskiej, 15-571 Białystok, tel. 85 651 90 08

Dzieci uczęszczające do placówki wywodzą się z rodzin dysfunkcyjnych w głównej mierze z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych oraz rodzin ubogich materialnie i duchowo, w których rodzice są niewydolni wychowawczo. **W drugim półroczu 2019 r. uczęszczało do placówki 18 dzieci.** Udzielana była pomoc podczas odrabiania prac domowych. Prowadzone były działania z zakresu wyrównywania zaległości szkolnych. Odbýwały się zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone w dwóch grupach, a także indywidualne rozmowy z podopiecznymi mającymi wyraźne trudności w życiu społecznym. Wychowankowie poznali wartościowe sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz wchodzenia we właściwe role. Prowadzone były działania mające na celu rozwijanie samodzielności dzieci oraz systematyczna praca z rodzicami dzieci i ich środowiskiem. Nawiązana została współpraca ze szkołami nowo przyjętych dzieci do placówki.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Promyk” realizowała swoje cele i zadania systematycznie:

- zajęcia w czasie roku szkolnego, odbywały się codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:00 do 18:00;
- w czasie ferii zimowych oraz wakacji w godzinach od 8:00 do 13:00;
- prowadzenie naboru nowych dzieci do placówki;
- udział w spotkaniach superwizyjnych;
- udział w spotkaniu wychowawców z koordynatorem świetlic;
- współpraca z Parafialnym Kołem Caritas przy parafii Św. Jana Chrzciciela w Białymstoku;
- organizacja zajęć świetlicowych wg programu;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych (zajęcia prowadzone w dwóch grupach wiekowych: młodsza i starsza);
- rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi;
- pomoc przy zbiórce żywności i w Centrum Pomocy Samarytanin;
- pomoc wychowawcza podopiecznym i ich rodzinom w rozwiązywaniu problemów;
- rozwijanie zdolności psychofizycznych poprzez m.in gry, zabawy, sport;
- rozwijanie umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym.

W celu zapewnienia skutecznej pomocy dziecku i rodzinie współpracowano z pedagogami szkolnymi i wychowawcami z Zespół Szkół nr. 4, Parafialnym Kołem Caritas przy parafii św. Jana Chrzciciela w Białymstoku, rodzicami wychowanków. Współpraca ze Specjalistycznymi Placówkami Wsparcia Dziennego „Stokrotka” i „Św. Jana Bosko” w ramach realizacji programu półkolonii zimowych 2019.

1.4.3.3 SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „STOKROTKA”

ul. Św. Kazimierza 2, 15-817 Białystok

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku pod opieką placówki znajdowało się 22 dzieci. W Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego „Stokrotka” udzielana była pomoc podczas odrabiania prac domowych, prowadzone były działania z zakresu wyrównywania zaległości szkolnych spowodowało to lepsze funkcjonowanie dzieci w szkole (m.in odrobione prace domowe, powtórzony materiał z lekcji). Odbýwały się zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone w dwóch grupach, a także indywidualne rozmowy z podopiecznymi mającymi wyraźne trudności w życiu społecznym i emocjonalnym. Podopieczni poznali bardziej konstruktywne sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz wchodzenia we właściwe role oraz nawiązywanie właściwych relacji społecznych. Realizowane były działania mające na celu rozwijanie samodzielności i samorządności dzieci. Kontynuowana była systematyczna praca z rodzinami dzieci i ich środowiskiem, dzięki czemu nastąpiła poprawa w relacjach rodzic-dziecko. Prowadzono rozmowy z

rodzicami, wspierano ich w różnych sytuacjach, udzielano porad wychowawczych dotyczących funkcjonowania dziecka. Zorganizowane półkolonie zimowe oraz letnie, które pozwoliły aktywnie wypocząć wszystkim uczestnikom. Nawiązana została współpraca ze szkołami nowo przyjętych dzieci do placówki. Dzieci uczęszczające do naszej placówki wywodzą się z rodzin dysfunkcyjnych w głównej mierze z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych oraz rodzin ubogich materialnie i duchowo, w których rodzice są niewydolni wychowawczo.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Stokrotka” Caritas Archidiecezji Białostockiej od stycznia do grudnia była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 13:00-18:00. W czasie ferii zimowych oraz wakacji od 8:00 do 13:00. Świetlica realizowała swoje cele i zadania systematycznie:

- prowadzenie naboru nowych dzieci do placówki;
- rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi;
- pomoc wychowawcza podopiecznym i ich rodzinom w rozwiązywaniu problemów;
- rozwijanie umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym (dbanie o ład i porządek w placówce, przygotowanie posiłków, udział w wypełnianie dyżurów);
- przygotowanie podwieczorków dzieciom zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia;
- organizacja zajęć świetlicowych wg harmonogramu;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych (zajęcia prowadzone w dwóch grupach wiekowych);
- współpraca ze szkołami podopiecznych (m.in; wychowawcy, pedagodzy);
- współpraca z asystentami rodzin, kuratorami, specjalistami ds. nieletnich;
- udział w cotygodniowych spotkaniach wychowawców w celu omówienia bieżących spraw;
- udział w spotkaniach superwizyjnych;
- udział w spotkaniu wychowawców z koordynatorem świetlic;
- współpraca z Parafialnym Kołem Caritas przy parafii Św. Kazimierza Królewicza w Białymstoku.

1.4.4 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Caritas Archidiecezji Białostockiej w roku 2019 prowadziła 3 placówki wsparcia dziennego: Supraśl, Kuźnicy i Sokółce. Zadaniem świetlic jest zapewnienie uczniom szkół podstawowych zorganizowanej opieki wychowawczej w celu wszechstronnego rozwoju osobowości i przeciwdziałanie patologii. Podopieczni w większości pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, głównie z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych i ubogich.

Cele te realizowane są poprzez: zagospodarowanie uczniom czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji, rozwijanie zainteresowań, prowadzenie pracy wychowawczej ukierunkowanej na kształtowanie właściwej postawy społeczno-moralnej, organizowanie warunków dla ich rozwoju, wyrabianie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów z otoczeniem, wdrażanie uczniów do pożytecznego organizowania sobie wolnego czasu. Ponadto uczestnicy zajęć świetlicowych korzystają z dożywiania. W 2019 roku do świetlic środowiskowych Caritas uczęszczało łącznie 94 dzieci.

1.4.4.1 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO IM. DOBREGO PASTERZA W SUPRAŚLU

ul. 3 Maja 5B, 16-030 Supraśl, tel. 600 306 888

Świetlica im. Dobrego Pasterza to publiczna placówka wsparcia dziennego, która działa w myśl przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. D. U. Z 2011 roku Nr 149, poz. 887 z późn. zm). Oferta placówki jest skierowana do wszystkich dzieci mieszkających w gminie Supraśl. Świetlicę prowadzą siostry nazaretanki, których misją jest służba rodzinie na wielorakie sposoby. Wspierają rodzinę w procesie wychowywania dziecka, przeciwdziałają sytuacjom kryzysowym, jeśli zachodzi taka potrzeba – pomagają w walce z dysfunkcjami rodzin, m.in. problemem alkoholowym i przemocą domową.

Świetlica im. Dobrego Pasterza funkcjonuje według uprzednio opracowanego i przemyślanego porządku, zasad oraz regulaminu świetlic Caritas.

W roku 2019 pod opieką świetlicy było objętych 46 dzieci (19 dziewczynek, 27 chłopców).

Wymiernymi rezultatami pracy z dziećmi w świetlicy są osiągnięte przez nie wyniki w nauce szkolnej (pozytywne oceny, samodzielne odrabianie lekcji) oraz uśmiech na twarzy dziecka i chętnie uczestnictwo w proponowanych zajęciach. Dzieci poznawały nowe formy spędzania czasu, stały się bardziej otwarte i zaangażowane w pracy na rzecz całej grupy. Powoli następuje integracja grupy uczestników przychodzących codziennie lub często. Przyprawdzali oni też swoich kolegów i koleżanki (stąd kilkoro dzieci przyszło tylko raz lub kilkakrotnie, zainteresowane były też uczestnictwem w zajęciach 5-latk: koleżanki, koledzy lub rodzeństwo, dołączający do nas na placach zabaw i plaży). Dzieci potrafiły spontanicznie same zorganizować sobie zabawę, konstruktywnie wypełnić czas wolny. Rozwijały one swoje pasje i zainteresowania. W grupie były dzieci ze szkoły podstawowej (z klas 1-6) oraz 7 dzieci sześciolatk. Przeważały wśród nich zainteresowania zajęciami sportowymi, ruchowymi i twórczością typu prace manualne z recyklingu lub kamieni, modeliny, rysowanie: malowanie kredą na podwórku, itp. Ważnym

elementem scalania grupy i wzbudzania zainteresowań dzieci i wspierania ich rozwoju były wspólne wyjazdy i wyjścia.

Pozytywny wpływ na funkcjonowanie podopiecznych dzieci i rozwój ich zainteresowań miały zajęcia dodatkowe - robotyka, taniec, gry planszowe, Dywan Wyobraźni, rzeźbiarstwo, zajęcia komputerowe – grafika i projektowanie stron, zajęcia metodą W. Sherborne, język angielski, zajęcia kulinarne i szycie z filcu, doświadczenia chemiczne i fizyczne, itp.) Dużym wyzwaniem była pomoc rodzicom (zwłaszcza samotnie wychowującym dzieci) podczas strajku nauczycieli – wtedy świetlica była otwarta w godzinach porannych i tak długo, ile potrzeba było na zapewnienie opieki tym dzieciom do czasu powrotu rodzica z pracy.

1.4.4.2 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO W KUŹNICY

ul. Sokólska 5, 16-123 Kuźnica, tel. 505 452 005

Świetlica funkcjonowała w roku szkolnym w godz. 12:00 – 17:00 zaś w ferie i w czasie wakacji w godz. 9:00-14:00. Opieką wychowawczą objęci byli uczniowie Gimnazjum i Szkoły Podstawowej. W pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci mające trudną sytuację socjalno-bytową.

Pod opieką świetlicy w 2019 roku było 28 dzieci (12 dziewczynek, 16 chłopców).

W czerwcu 2019 r. zakończono realizację projektu „Budujemy swoją przyszłość w świetlicy w Kuźnicy”, dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedsięwzięcie rozpoczęto w 2017 r. i realizowano przy partnerstwie z Gminą Kuźnica. W ramach projektu wyremontowano placówkę, dostosowano ją do większej ilości osób (do 20, a nie jak do tej pory 15), zatrudniono jeszcze jednego wychowawcę na ¼ etatu i urozmaicono o zajęcia sportowe, zajęcia z matematyki, zajęcia z języka angielskiego, zajęcia korekcyjne, warsztaty teatralne i „Szkołę dobrego rodzica”.

1.4.4.3 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „POD AUREOLĄ ŚW. JÓZEFA”

ul. Jana Pawła II 5, 16-100 Sokółka

Placówka wsparcia dziennego “Pod aureolą św. Józefa” funkcjonuje przy parafii pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Sokółce od marca 2017 roku.

Świetlica pod Aureolą św. Józefa „Warsztat Przyjaźni” w roku 2019 obejmowała opieką i wsparciem grupę 20 stałych podopiecznych z terenu Parafii Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Uczestniczyły dzieci w wieku od 7 do 13 lat, od poniedziałku do piątku od godz. 14:00 do 18:00. W ramach zajęć świetlicy codziennie wydawany był posiłek- podwieczorek, który dzieci przygotowywały pod okiem wychowawcy (kanapki, herbata, słodycze). W świetlicy realizowano zajęcia wg stałego harmonogramu zaczynając od odrabiania lekcji i pomocy w nauce, zajęcia wspierające i zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności (zajęcia plastyczne, twórcze, teatralne, taneczne, sportowe).

W świetlicy realizowano w ciągu roku wiele projektów, dzięki którym zapewniono atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego dzieciom jak również zadbano o integrację dzieci i wspólne spędzanie czasu z rodzicami i rówieśnikami.

1.5 POMOC OSOBOM UBOGIM I BEZDOMNYM

W ramach pomocy osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością, Caritas Archidiecezji Białostockiej prowadzi dwie noclegownie dla osób z terenu miasta Białystok, których głównym celem jest reintegracja społeczna i zawodowa podopiecznych oraz Centrum Pomocy Samarytanin.

W okresie sprawozdawczym 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. z pomocy:

1. Noclegowni Mężczyzn Św. Brata Alberta (pobytu całodobowego) skorzystało **97 mężczyzn**, którzy otrzymali w sumie 21456 noclegów oraz trzy posiłki dziennie. W sumie pensjonariuszom całodobowym wydano 64368 posiłków.
2. Noclegowni Mężczyzn (doraźnej) skorzystało **137 mężczyzn** (6256 noclegów),
3. Noclegowni Kobiet skorzystało **42 kobiety** (razem 2896 noclegów),
4. Łaźni /w Noclegowniach Mężczyzn i Kobiet/ skorzystało 148 osób o łącznej liczbie kąpeli 3206,
5. Posiłków regeneracyjnych (wydawanych osobom z zewnątrz od poniedziałku do piątku o godz. 15:30 oraz w Noclegowni doraźnej o godz.19:00) – wydano **309 osobom**, w sumie wydano 8926 posiłków,
6. Zajęć aktywizująco-integracyjnych w ramach działającej w Noclegowni Mężczyzn świetlicy skorzystało **24 osób**, zrealizowano w sumie 212 zajęć, w których uczestniczono 1519 razy,
7. Pielęgniarki skorzystało **86 osób**, którym łącznie wyświadczono 795 usług pielęgniarskich,
8. Doradcy zawodowego i specjalisty ds. aktywizacji zawodowej skorzystało **35 osób**, które uczestniczyły w sumie w 42 spotkaniach,
9. Radcy prawnego: 72 spotkania w ciągu pół roku (dostępność od lipca do grudnia);
10. Rzeczowej w postaci odzieży i obuwia skorzystały **70 osób** bezdomnych, którym wydano łącznie ok. 849 sztuk odzieży,
11. W sumie z pomocy skorzystało 442 osoby w tym: - **378 mężczyzn**, - **64 kobiety**.

12. W ciągu roku z bezdomności wyszło **16 osób**.

Działania na rzecz osób najuboższych współfinansowane są ze środków Prezydenta Miasta Białystok.

1.5.1 NOCLEGOWNIA MĘŻCZYŹN ŚW. BRATA ALBERTA

ul. Sienkiewicza 81/9, 15-003 Białystok, tel. 85 675 09 06

Noclegownia Mężczyzn Św. Brata Alberta jest placówką całodobową, posiadającą 100 miejsc (70 mężczyzn otrzymuje pomoc całodobową, 30 mężczyzn może liczyć na pomoc doraźną w postaci noclegu). Warunkiem przyjęcia osoby na nocleg jest całkowita abstynencja, dokument tożsamości ze zdjęciem (bądź w przypadku utraty - potwierdzenie zagubienia) oraz dokument potwierdzający brak zameldowania.

Osoby przebywające w Noclegowni na zasadach pobytu całodobowego miały zapewnione:

- całodobowy nocleg,
- trzy posiłki dziennie,
- możliwość korzystania z sanitariatów,
- możliwość otrzymywania pościeli, kocy, ręczników, środków do higieny (w miarę posiadanych środków).

Poza zapewnieniem podopiecznym niezbędnych do przeżycia warunków, placówka zapewniała również pomoc w postaci:

- dostępu do specjalistów tj.: pielęgniarki (wolontariuszki) trzy razy w tygodniu, doradcy zawodowego oraz specjalisty ds. aktywizacji zawodowej z Powiatowego Urzędu Pracy;
- możliwość uczestniczenia w zajęciach aktywizująco-integracyjnych prowadzonych w świetlicy Noclegowni Mężczyzn pod okiem opiekuna,
- dotarcia do lekarzy pierwszego kontaktu i specjalistów,
- transportu do specjalistycznych ośrodków zdrowia bądź zamieszkania, takich jak: Domy Pomocy Społecznej, Szpitale, Hospicja;
- możliwość uzyskania pracy (poprzez działania pracowników i różne formy aktywizacji prowadzone w placówce),
- wsparcia przy zakładaniu własnego gospodarstwa domowego.

Pomocy doraźnej udzielano natomiast w sytuacji, kiedy objęte opieką osoby nie wyrażały chęci ani woli współpracy i nie zgadzały się na całodobowe przebywanie w Noclegowni. Zazwyczaj powodem była konieczność przestrzegania Regulaminu placówki nakazującego zachowanie abstynencji od środków odurzających oraz/lub też wykonywania prac na rzecz placówki. Pomimo odmowy współpracy zmierzającej do poprawy ich sytuacji i sposobu funkcjonowania, osoby takie nie pozostawały bez wsparcia i mogły korzystać z następujących form pomocy:

- noclegu od 18:00 do 8:00 – w okresie zimowym, od 19:00 do 7:00 w okresie letnim (wraz z ciepłym posiłkiem o godz. 19:00),
- posiłku regeneracyjnego (wydawanego od poniedziałku do piątku o godz. 15:30)
- kąpieli/łazieni (we wtorki i czwartki w godz. 10:00 – 13:00 oraz codziennie w Noclegowni doraźnej),
- wydawanej żywności (w miarę posiadanych środków),
- odzieży, obuwia, kocy, ręczników, środków higieny (w miarę posiadanych środków),
- dostępu do pracownika socjalnego,
- możliwości przebywania całodobowego w niedziele, święta oraz w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych.

W 2019 roku 97 mężczyzn skorzystało z pobytu całodobowego, a 137 z noclegowni doraźnej. W sumie z oferowanej przez Noclegownię pomocy skorzystało prze cały 2019 rok 234 mężczyźni.

1.5.2 NOCLEGOWANIA KOBIET ŚW. MATKI TERESY Z KALKUTY

ul. Raginisa 55, 15-161 Białystok, tel. 85 675 09 50

Noclegownia dla kobiet posiada 18 miejsc. Warunkiem przyjęcia osoby na nocleg jest całkowita abstynencja, dokument tożsamości ze zdjęciem (bądź w przypadku utraty - potwierdzenie zagubienia) oraz dokument potwierdzający brak zameldowania.

Placówka zapewnia pomoc doraźną w postaci noclegu z możliwością kąpieli, skorzystania z sanitariatu i możliwością przygotowania ciepłego posiłku. Noclegantki mogą przebywać w godzinach od 18:00 do 8:00 w okresie jesienno-zimowym i od 19:00 do 7:00 w okresie wiosenno-letnim. W przypadku niekorzystnych warunków pogodowych istnieje możliwość przebywania całodobowo w Noclegowni Kobiet, bądź na zajęciach w świetlicy Noclegowni Mężczyzn przy ul. Sienkiewicza 81/9 z pełnym wyżywieniem, gdzie Panie mogą korzystać z tej możliwości cały rok.

Ponadto podopieczne mają możliwość korzystania z innych placówek prowadzonych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej tj.: Centrum Pomocy Samarytanin, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych.

W 2019 roku z noclegu skorzystały 42 kobiety.

1.5.3 CENTRUM POMOCY SAMARYTANIN

ul. Kolejowa 26A, 15-701 Białystok, tel. 85 722 25 21

Centrum Pomocy Samarytanin Caritas Archidiecezji Białostockiej, udziela pomocy osobom ubogim, samotnym, rodzinom wielodzietnym oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym, bezdomnym i uchodźcom. Usługi świadczone przez Centrum to pomoc doraźna w postaci paczek żywnościowych, odzieży, butów oraz artykułów higienicznych. W placówce działa również „Samarytański kącik malucha”, gdzie dzieci mogą znaleźć zabawki, gry planszowe, puzzle, książki, maskotki i wiele innych.

Placówka służy również pomocą w pośredniczeniu między darczyńcami, którzy chcą oddać meble, sprzęt AGD/RTV lub inne większe dary (np. wózki dziecięce, przewijaki itp.), a potrzebującymi. W wyjątkowych, kryzysowych sytuacjach (np. pogorzelcom, nowo przybyłym do Polski uchodźcom) pomaga w wyposażeniu domu, zapewniając garnki, zastawy stołowe, pościel, ręczniki, koce, dywany i inne.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Centrum zapewnia dodatkowe wsparcie najuboższym mieszkańcom Białegostoku w postaci paczek świątecznych zawierających podstawowe artykuły żywnościowe, środki czystości, artykuły higieniczne.

Centrum Pomocy Samarytanin zapewnia również wsparcie następujących specjalistów: pracownika socjalnego, instruktora terapii uzależnień, doradcy zawodowego oraz kapłana. We współpracy z innymi instytucjami w Białymstoku, placówka podejmuje próby aktywizacji osób korzystających z jej pomocy. Podopieczni są informowani i zachęceni do brania udziału w kursach, szkoleniach i warsztatach oferowanych przez Caritas i inne podmioty.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w Centrum Pomocy Samarytanin roczna liczba osób korzystających z Centrum: 1200 osób: 604 osoby skorzystały z pomocy żywnościowej (305 mężczyzn oraz 299 kobiet, 155 dzieci), 596 osób skorzystało z pomocy rzeczowej w postaci odzieży, zabawek lub drobnego sprzętu gospodarstwa domowego. Roczna liczba wydanych paczek żywnościowych: 7248 paczek. Ilość wydawanych paczek świątecznych: 401 paczek świątecznych w grudniu, 373 paczki świąteczne w marcu. Roczna liczba osób korzystających z wydawanych paczek żywnościowych: 604 osoby (w związku z programami pomocowymi skierowanymi do rodzin, liczba rodzin zgłaszających się do Centrum uległa zmniejszeniu, co wpłynęło na ogólną liczbę korzystających z Centrum). Opłacono media /zużycie wody, energią elektryczną, czynsz, olej opałowy/.

1.5.4 PROJEKT „AKTYWNY SENIOR – NIEWYKLUCZONY”

ul. św. Kazimierza Królewicza 2 , 15-817 Białystok

Projekt „Aktywny senior – niewykluczony” to szereg działań na rzecz aktywizacji społecznej osób starszych w wieku poprodukcyjnym.

W ramach projektu uczestnicy korzystali z: terapii zajęciowej w formie ergoterapii (odbyło się siedem trzygodzinnych spotkań, z których skorzystało 27 osób), zajęć tanecznych (odbyły się cztery dwugodzinne spotkania, w których uczestniczyło 21 osób), gimnastyki (odbyło się 30 jednogodzinnych i dwa dwugodzinne spotkania, w których udział wzięło 29 osób), zajęć rekreacyjnych (odbyły się cztery wyjazdy integracyjne- w wyjazdach wzięło udział 31 osób, wieczory filmowe, spacer po okolicy, do zoo, do lasu), zajęć kulturalno-oświatowych (odbyło się dziesięć spotkań, w których wzięły udział 34 osoby), zajęć edukacyjnych - trening pamięci i koncentracji (dwa dwugodzinne spotkania, w których wzięło udział 13 osób), spotkania dotyczące zasad zdrowego żywienia (dwa dwugodzinne spotkania, w których uczestniczyło 16 osób), zajęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej (odbyło się jedno dwugodzinne spotkanie, w spotkaniu wzięło udział 13 osób), spotkań z przewodnikiem (w spotkaniach wzięły udział 42 osoby), zajęć florystycznych (obejmowały trzy trzygodzinne spotkania, w których wzięły udział 22 osoby), zajęć promujących czytelnictwo (z zajęć skorzystało 25 osób), tworzyli klub „Dobry Czas” , którego elementami były zajęcia plastyczno-manualne, wspólne spotkania i śpiewy, a także gry i zabawy umysłowe (zajęcia w Klubie odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 14:00- 18:00 lub były dostosowane do harmonogramu., z klubu skorzystało 36 osób). W ramach projektu odbyły się także warsztaty: malarskie (odbyło się pięć trzygodzinnych spotkań, w których wzięły udział 24 osoby), rzeźbiarskie (odbyło się osiem trzygodzinnych spotkań, w zajęciach wzięło udział 29 osób), rękodzielniczo-krawieckie (odbyło się pięć trzygodzinnych spotkań, w których udział wzięło 22 osoby) i kulinarne (obejmowały pięć trzygodzinnych spotkań, w zajęciach wzięło udział 21 osób).

Projekt „Aktywny Senior – Niewykluczony” realizowany jest przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, współfinansowany przez Urząd Miasta Białystok.

1.5.5 CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Chmielnik 15, Czarna Białostocka, tel. 857341255, e-mail: amakicka@caritas.pl, www.integracjaspoleczna.pl

W ramach Centrum Integracji Społecznej osoby długotrwale bezrobotne, bezdomne, osoby z niepełnosprawnością, uzależnione, chore psychicznie, uchodźcy oraz osoby zwalniane z zakładów karnych, korzystają z zatrudnienia socjalnego. Zajęcia reintegracji zawodowej mają prowadzić do

odbudowania i podtrzymania zdolności do samodzielnego funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Reintegracja zawodowa odbywa się w formie warsztatów zawodowych, w 2019 roku prowadzonych w ramach grup: budowlano- porządkowej, rękodzielniczej, konserwator budynków. W ramach reintegracji społecznej uczestnicy Centrum korzystają ze wsparcia pracownika socjalnego, coacha oraz doradcy zawodowego. Biorą udział w zajęciach przez pięć dni w tygodniu, przez co najmniej sześć godzin dziennie.

W 2019 roku realizowany był projekt „CIS – szansą na zmianę”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, z których skorzystało 19 osób: 7 mężczyzn i 12 kobiet.

1.5.6 PROGRAM „NA CODZIENNE ZAKUPY”

ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok, Tel. 85 6519008

„Na codzienne zakupy” to program finansowany przez Jeronimo Martins, a na terenie Archidiecezji Białostockiej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, służący pomocy charytatywnej dla osób ubogich, potrzebujących, dotkniętych wykluczeniem socjalnym lub społecznym, a w szczególności najuboższych seniorów. Każda z osób korzystających z programu otrzymuje kartę, będącą nośnikiem bonu towarowego wydanego w formie elektronicznej, który umożliwiającą zapłatę za zakupy w sieci sklepów Biedronka z wyłączeniem zakupu: wyrobów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, produktów z kategorii: produkty dla zwierząt, tekstylia oraz artykuły przemysłowe.

W 2019 roku na terenie Archidiecezji Białostockiej karty doładowywane co miesiąc kwotą 150 zł trafiły do 150 osób. Druga edycja ogólnopolskiego programu „Na codzienne zakupy” ruszyła 1 marca 2019 roku, a zakończyła się 31 grudnia 2019 roku.

1.6 POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1.6.1 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty są placówkami dziennego pobytu. Głównym celem działalności Warsztatów jest rehabilitacja zawodowa i społeczna, prowadząca do poprawy ogólnego rozwoju i sprawności osób niepełnosprawnych intelektualnie, co jest niezbędne do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w społeczeństwie. Rehabilitacja zawodowa ma na celu rozwijanie psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Warsztaty są często jedyną szansą na rozwój oraz zdobycie najbardziej elementarnych umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych osobom niepełnosprawnym. Działalność WTZ jest finansowana ze środków PFRON oraz starostwa powiatowego w Mońkach i Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

1.6.1.1 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W BIAŁYMSTOKU

ul. Knyszyńska 12a, 15-702 Białystok, tel. 85 673 13 01

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu uczestników, dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Terapia zajęciowa w Warsztacie odbywa się 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), w godz. od 7:00 do 14:00. Warsztat realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zgodnie z opracowanymi programami indywidualnej terapii, uwzględniającymi potrzeby i możliwości każdego uczestnika.

Działania rehabilitacyjne prowadzone są w warunkach warsztatowych: pracownia plastyczna, przyrodnicza, techniczna, modelarska, gospodarstwa domowego, rehabilitacyjna, krawiecka i poligraficzna – komputerowa, aktywizacji zawodowej i podtrzymywania umiejętności społecznych, jak też poza warsztatem (praktyki w zakładach pracy, zwiedzanie zakładów pracy, wyjścia do galerii, kina, wycieczki).

W 2019 roku uczestnicy brali udział i zdobywali nagrody w licznych konkursach. W zajęciach terapeutycznych w WTZ uczestniczyło **40 osób niepełnosprawnych**

1.6.1.2 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W MOŃKACH

ul. Aleja Niepodległości 3, 19-100 Mońki, tel. 85 716 40 79

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach jest placówką pobytu dziennego, otwartą od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 15:30. Warsztat zajmuje 10 pomieszczeń, w których mieszczą się m.in. pracownię, kuchnię i stołówkę. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach pięcioosobowych w pracowniach terapeutycznych. Dodatkowo każdy z uczestników realizuje indywidualny

program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i co jakiś czas weryfikowany. Prowadzone jest również wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczno – socjologiczna oraz rehabilitacja lecznicza. Programy są okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone.

Warsztat współpracuje również z rodzinami podopiecznych, oferując pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników warsztatu, a także pomoc przy rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, w tym również udziela informacji o możliwościach otrzymania pomocy finansowej. **W 2019 roku Warsztat Terapii Zajęciowej miał pod swoją opieką 30 osób niepełnosprawnych.** Warsztat w placówce w Mońkach odbywało 20 osób, natomiast 10 osób odbywało warsztat w Bobrowce. W ramach rehabilitacji społecznej podopieczni brali czynny udział w życiu kulturalnym, uczestnicząc m.in. w konkursach i prezentacjach, publicznych występach artystycznych, zabawach i imprezach okolicznościowych oraz spotkaniach integracyjnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych, publiczną administracją samorządową i państwową, sponsorami oraz innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej.

1.6.2 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

ul. Pogodna 63, 15 - 365 Białystok, tel. 728 594 189

Środowiskowy Dom Samopomocy "Pogodni" im. bł. ks. Michała Sopoćki jest placówką wsparcia społecznego dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną lub chorych psychicznie nie wymagających leczenia szpitalnego bądź opieki stacjonarnej. Ośrodek zlokalizowany jest na terenie parafii NMP Matki Kościoła w budynku dostosowanym do potrzeb osób poruszających się na wózkach. W 2019 roku w ŚDS uczestniczyło w sumie 47 mieszkańców Białegostoku z niepełnosprawnością. Realizowane były 47 Indywidualne Plany Wspierająco-Aktywizujące dla każdego uczestnika. Pracowało 7 pracowników. Ośrodek działał 5 dni w tygodniu od godziny 7:00 do 16:00. Ponadto ŚDS był organizatorem VII Przeglądu Małych Form Teatralnych w Białymstoku. Została wymieniona posadzka w całym holu oraz wyremontowane sanitariaty, każdy z dodatkowym odpływem oraz nowym montażem białym. Przeprowadzone było 10 szkoleń wewnętrznych w ŚDS. Zakupiono sprzęt oraz materiały ogólnie oraz specjalnie do pracy z osobami z Autyzmem oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami. W 2020 roku planowane jest zagospodarowanie terenu zielonego oraz drobne prace remontowe wewnątrz. Na przełomie 2019 i 2020 roku ośrodek został wyposażony w nowe meble w pracowniach technicznych. W 2019 roku została zmodernizowana pracownia komputerowo multimedialna - nowe jednostki "AllinOne" oraz laptopy i TV, rzutnik i drobne sprzęty multimedialne. Każda pracownia została wyposażona w 2 tablety i słuchawki. W związku z dużym zainteresowaniem uczestników tabletami, w 2020 roku planowane jest dokupienie tabletów. W ramach pracy z osobami ze sprzężonymi niepełnosprawnościami ŚDS został wyposażony w "Dywan Interaktywny" - urządzenie stymulujące motorykę oraz procesy poznawcze. Uczestnicy w 2019 roku wyjechali na kilkudniową wycieczkę z noclegami po południowo-wschodniej Polsce - Sandomierz, Kazimierz.

ŚDS prowadzi działania wpisane w zadania pomocy społecznej, zmierzające do osiągnięcia przez osoby niepełnosprawne poprawy funkcjonowania jakości życia i powstrzymania regresji. Poprzez realizację ustawowych zadań dąży do zapewnienia uczestnikom wsparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych oraz optymalne usamodzielnienie się i integrację społeczną.

W 2019 roku działały następujące pracownie:

Techniczna. W ramach zajęć uczestnicy uczą się obsługi sprzętu i narzędzi. Głównym celem jest osiągnięcie przez uczestników elementarnego poziomu orientacji ogólnotechnicznej, a także zdobycie podstawowych umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym. W ramach zajęć uczestnicy dbają o teren zielony wokół budynku, wykonują proste prace porządkowe, uczą się prawidłowo korzystać z narzędzi ogrodniczych.

Kulinarna i gospodarstwa domowego, gdzie celem działań jest nabycie umiejętności w zakresie samodzielności i samoobsługi. Uczestnicy uczą się kulturalnego zachowania przy stole, przygotowania prostych posiłków oraz wyrabiają nawyki higieniczne.

Działania twórczych i opiekuńczych, gdzie celem działań jest wspieranie i rozwijanie zdolności artystycznych, wrażliwości estetycznej oraz stymulowanie wyobraźni i myślenia twórczego uczestników. Zajęcia opierają się na zasadach rehabilitacji społecznej, wzmocnieniu osłabionych sfer psychofizycznych. W ramach zajęć wykonywane są m.in. prace użytkowe, dekoracyjne, kartki okolicznościowe.

Komputerowo – multimedialna. Uczestnicy zajęć poznają podstawowe pojęcia informatyczne oraz uczą się pracować za pomocą komputera. W wolnym czasie uczestnicy korzystają z gier i programów multimedialnych, co jest doskonałą formą rozrywki.

Rękodzieła artystycznego. W ramach zajęć wykonywane są m.in. prace użytkowe, ozdoby i biżuteria. Zajęcia doskonałą, rozwijają i kształtują sprawność manualną, funkcje poznawcze i intelektualne. Uczą precyzji, pomysłowości i cierpliwości. Zastosowane techniki pracy mają na celu rozwijanie zdolności plastycznych, kreatywności oraz wrażliwości artystycznej.

Kulturalna z elementami scenicznymi. Uczestnicy poznają różne metody wyrażenia siebie, poznają swoje potrzeby, biorą udział w zabawach ruchowych. Głównym celem pracowni było umożliwienie osobie niepełnosprawnej wszechstronnego rozwoju, a więc wzmacnianie osłabionych lub uszkodzonych sfer psychofizycznych jak też doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, podtrzymanie poziomu sprawności manualnej, rozwój funkcji poznawczych, praca nad motywacją podczas zajęć, budowanie i kształtowanie elementarnej dojrzałości zawodowej- systematyczności, dokładności, wytrwałości, samodzielności, odpowiedzialności za zadanie.

Usprawniania i terapii ruchem. Zajęcia obejmują wszystkich uczestników, którzy ćwiczą indywidualnie i w grupach. Do dyspozycji uczestników są: rowery treningowe, orbitrek, atlas, materace, drabinki, piłkarzyki. Uczestnicy uczyli się poprawnie wykonywać ćwiczenia ruchowe oraz wykonywali ćwiczenia o charakterze wzmacniająco- rozciągającym. Dodatkowo odbywały się zajęcia na świeżym powietrzu połączone ze spacerami, które rozwijały umiejętności koordynacyjne oraz poprawiły sprawność fizyczną uczestników.

W ramach zajęć dodatkowych odbywały się wyjścia na rozgrywki międzyośrodkowe, gdzie uczestnicy doskonalili techniki gier zespołowych. Dodatkowym uatrakcyjnieniem zajęć były organizowane raz w miesiącu wyjazdy na kręgle. Chętnie uczestniczyli w zabawach ruchowych przy muzyce (aerobik).

Zadania ŚDS "Pogodni" to: zapewnienie opieki w formie dziennego pobytu, a tym samym odciążenie rodziny w sytuacjach gdy nie jest ona w stanie zapewnić taką, organizowanie czasu pobytu z uwzględnieniem zainteresowań indywidualnych poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych, umożliwienie rozwoju osobowościowego i kulturalnego uczestników, realizacja działań mających na celu nabywanie i rozwijanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, podejmowanie działań zmierzających do integracji uczestników ze środowiskiem lokalnym.

1.7 LECZENIE I REHABILITACJA

1.7.1 OŚRODEK OPIEKUŃCZO – REHABILITACYJNY

Bobrówka 55, 19-124 Jaświły, tel. 85 716 85 62

Wykwalifikowany personel medyczny przeprowadza zabiegi rehabilitacyjne w zakresie fizykoterapii i kinezyterapii. Pacjenci przyjmowani są nieodpłatnie, na podstawie skierowania od lekarza specjalisty: rehabilitanta, neurologa, reumatologa i ortopedy. W gabinecie przyjmowani są pacjenci dorośli, jak również dzieci.

W zakresie fizykoterapii gabinet zapewnia m.in.: laseroterapię, Terapię zmiennym polem magnetycznym o niskiej częstotliwości, Ultradźwięki (UD), Galwanizację, Jonoforezę, Prąd Traberta (UR), Prądy Interferencyjne, Prądy Diadynamiczne (DD) i inne. W zakresie kinezyterapii gabinet dysponuje: uniwersalnym gabinetem usprawniania leczniczego, rotorem na kończyny górne i dolne, rowerem stacjonarnym a także innymi drobnymi przyrządami służącymi do kinezyterapii. Placówka objęła opieką ponad 200 pacjentów. Z ośrodka korzystali także uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej w Mońkach - 10 pacjentów.

1.7.2 STACJA OPIEKI CARITAS W KUŹNICY

ul. Sokóleńska 5, 16-123 Kuźnica Białostocka, tel. 85 722 40 88

Stacja Opieki Caritas jest placówką opieki pielęgniarskiej nad osobami starszymi, przewlekle chorymi, niepełnosprawnymi i niemowlętami. Pielęgniarki posiadające służbowe samochody odwiedzały podopiecznych w miejscu zamieszkania, gdzie wykonywały niezbędne czynności pielęgnacyjne, medyczne i opiekuńcze. Pacjenci mogli również otrzymać pomoc medyczną w ambulatorium. Stacja zapewniała szeroki dostęp do świadczeń pielęgniarskich, w skład których wchodzi też pomoc socjalna: realizacja recept, wizyty i poradnictwo, zaopatrzenie gospodarstwa domowego itp.

Stacja świadczyła usługi pielęgniarskie wynikające z rozpoznania stanu pacjenta i jego środowiska, usługi diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne wynikające z procesu leczenia, usługi profilaktyczne i działania z zakresu promocji zdrowia, pomoc w rozwiązywaniu problemów natury osobistej, oraz świadczenia socjalno – bytowe.

Pacjenci mieli również możliwość wypożyczenia sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego (tj. wózki inwalidzkie, chodziki, łóżka szpitalne, itp.). Z pomocy placówek mogły korzystać wszystkie osoby, które zadeklarowały się do Stacji Opieki jako świadczeniobiorcy usług pielęgniarskich.

Na terenie Archidiecezji Białostockiej w 2019 r. działała 1 Stacja Opieki Caritas.

Stacja Opieki Caritas funkcjonowała na zasadzie kontraktu z Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia, a także współfinansowana jest ze środków budżetu gminy.

W roku 2019 wykonano ogółem 2346 wizyt co daje średnio 195 wizyt w miesiącu.

Wykonano:

- świadczeń profilaktycznych - 1198

- świadczeń diagnostycznych - 2467
- świadczeń pielęgnacyjnych - 314
- świadczeń leczniczych - 1527
- świadczeń rehabilitacyjnych - 115
- świadczeń na podstawie zlecenia lekarza - 652
- wizyt zrealizowanych w gabinecie pielęgniarki poz. - 85

Stacja Opieki Caritas współpracowała z Przychodnią Rodzinną w Kuźnicy i w ciągu roku wykonano 652 świadczenia na zlecenie lekarza.

Wykonano 53 pobrania materiału do badań laboratoryjnych na zlecenie lekarza. Wykonano 235 zaopatrzeń gospodarstwa domowego, np. leki i zakupy.

SOC prowadził działania profilaktyczne dla swoich podopiecznych. Główne to:

Profilaktyka chorób układu krążenia – wykonywano profilaktyczne pomiary ciśnienia krwi - 978

Profilaktyka cukrzycy i jej powikłań – wykonywano profilaktyczne pomiary poziomu cukru we krwi – 257

SOC swoją działalnością obejmowała teren wiejski. W placówce pracowała pielęgniarka środowiskowo – rodzinna.

1.7.3 WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU MEDYCZNEGO IM. ŚW. ŁUKASZA

ul. Św. Kazimierza 2, 15-817 Białystok, tel. 85 651 90 08

Wypożyczalnia działa przy parafii Św. Kazimierza Królewicza w Białymstoku. Wypożyczalnia została powołana w celu pomocy osobom niepełnosprawnym w dostępie do sprzętu rehabilitacyjnego. Placówka w 2019 r. wyposażona była w 104 łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, 2 łóżka szpitalne zwykłe, 13 koncentratorów tlenu, 16 chodzików, 5 trój- i czwórnoży, 27 wózków. **Z wypożyczalni w roku 2019 skorzystały 263 osoby.**

1.7.4. USŁUGI OPIEKUŃCZE W GMINIE JASIONÓWKA

W 2019 r. w gminie Jasionówka, dzięki wsparciu Urzędu Gminy, świadczone były usługi opiekuńcze. Opieką objęto **16 osób** z gminy Jasionówka, wskazanych przez lokalną opiekę społeczną. W ramach opieki świadczona była pomoc w codziennych obowiązkach i czynnościach: myciu, czesaniu, jedzeniu, w sprzątaniu, paleniu w piecach, przygotowywaniu posiłków, robieniu zakupów, podawaniu leków, przywożeniu obiadów.

1.8 POMOC REPATRIANTOM, MIGRANTOM I UCHODźCOM

1.8.1 DOM DLA REPATRIANTÓW

ul. ks. Suchowolca 25F, 15-565 Białystok

W Domu dla Repatriantów mieszkają repatrianci i cudzoziemcy, zaproszeni przez Caritas Archidiecezji Białostockiej. Mają one zagwarantowane mieszkanie (na zasadzie użyczenia) na okres minimum 48 miesięcy. W 2019 roku w Domu mieszkało **5 rodzin.**

1.9 POMOC OSOBOM UZALEŻNIONYM

1.9.1 KATOLICKI OŚRODEK WYCHOWANIA I TERAPII UZALEŻNIEŃ METANOIA

16-020 Czarna Białostocka, skr. poczt. 45, tel. 857103241, e-mail: metanoia@caritas.pl, www.metanoia24.pl

Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień Metanoia jest placówką niosącą pomoc młodzieży uzależnionej od środków psychoaktywnych i alkoholu. Ośrodek jest położony w samym sercu Puszczy Knyszyńskiej i jest placówką całodobową, koedukacyjną. Ośrodek jest przygotowany na przyjęcie 30 osób. **Placówka jest finansowana na podstawie umowy zawartej w roku 2018 na 18 osób z Podlaskim Wojewódzkim Oddziałem NFZ, a także ze środków własnych pozostających do dyspozycji Caritas Archidiecezji Białostockiej.** Pacjenci przyjmowani są z terenu całej Polski, nie obowiązuje rejonizacja świadczeń.

W Ośrodku mogą przebywać osoby od 13 do 19 roku życia, po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym przez rodziców/opiekunów prawnych na podstawie skierowania z rozpoznaniem uzależnienia. Leczenie w placówce jest dobrowolne, przyjmowane są także osoby z sądowym nakazem do leczenia. Program terapeutyczny został przewidziany na okres 12 miesięcy. Terapia opiera się na systemie społeczności terapeutycznej. Placówka prowadzi terapię indywidualną dla osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla rodzin osób uzależnionych (na specjalnie organizowanych cyklicznie zjazdach raz na kwartał) oraz ergoterapię.

Program leczenia zmierza także w kierunku budowania przez podopiecznych nowej hierarchii

wartości, w oparciu o ogólnie przyjęte normy etyczne i naukę Kościoła Katolickiego. Ważnym elementem leczenia jest poszukiwanie i rozwijanie przez wychowanków własnych zainteresowań. Podopieczni uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach: plastycznych, teatralnych, sportowych, fotograficznych i innych. Korzystają z organizowanych przez ośrodek wyjść na wydarzenia kulturalne, rekreacyjne oraz oświatowe, a także z obozów terapeutycznych min. w górach.

Metanoia współpracuje z placówkami i indywidualnymi osobami m.in. z: Poradnią ETAP, MONAREM, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 1 w Białymstoku, Szkołą Podstawową nr 30 w Białymstoku, X Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku, Regionalnym Oddziałem Polskich Lasów Państwowych, Nadleśnictwem w Czarnej Białostockiej, Podlaskim Oddziałem Straży Granicznej, Powiatową Komendą Policji w Wasilkowie, Komendą Wojewódzką Policji w Białymstoku, Aresztem Śledczym w Białymstoku, Urzędem Miejskim w Białymstoku, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, Przychodnią Eskulap w Białymstoku, Komendą Wojewódzką i Miejską Strażą Pożarną w Białymstoku, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Szkołą Wyższą Przymierza Rodzin w Warszawie, MOPS w Czarnej Białostockiej, Grupą Ratowniczą Nadzieja, Fundacją Czarneckich oraz Ministerstwem Zdrowia – Rzecznikiem Praw Pacjenta w Warszawie. Ośrodek i pracownicy pracują pod stałą superwizją superwizora, który posiada rekomendację Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2019 kontynuowano współpracę ze Szkołą Podstawową nr 30 oraz X Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku prowadzącą naukę szkolną na poziomie podstawowym oraz średnim w formie indywidualnego nauczania na terenie Ośrodka. Stanowi to poszerzenie oferty oraz realizację przepisów odnośnie obowiązku nauki młodzieży do 18. roku życia.

Aktualnie placówka przechodzi generalny remont w celu dostosowania do obowiązujących przepisów z zakresu bezpieczeństwa i leczenia. Tymczasowo na potrzeby realizacji leczenia młodzieży przeznaczono znajdujący się w sąsiedztwie budynek Centrum Integracji Społecznej Caritas. Przez cały czas z placówką utrzymują kontakt byli podopieczni naszego Ośrodka.

W 2019 r. 23 osoby zostały przyjęte na terapie, natomiast 17 osób przyjechało przed 2019 r. i wyjechało w 2019 r.

1.9.2 PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH

ul. Kolejowa 26A, 15-003 Białystok, tel. 85 722 25 21, e-mail: samarytanin.bialystok@caritas.pl

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych jest czynny od poniedziałku do piątku i mieści się w siedzibie Centrum Pomocy Samarytanin Caritas Archidiecezji Białostockiej, przy ul. Kolejowej 26A w Białymstoku. Zgłaszające się do punktu osoby uzależnione i współuzależnione oraz DDA mogą uzyskać bezpłatne porady i informacje dotyczące możliwości i sposobów leczenia uzależnień. Głównymi zadaniami Punktu jest: wstępna diagnoza problemu, doradztwo w zakresie dostępnych form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, motywowanie do leczenia oraz wspieranie uzależnionych podejmujących leczenie, prowadzenie rozmów indywidualnych ze wszystkimi zainteresowanymi, udostępnienie materiałów dotyczących problemów alkoholowych oraz współpraca z placówkami świadczącymi pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym w tym Dorosłym Dzieciom Alkoholików.

W 2019 r. w ramach działalności Punktu z oferty skorzystało 438 osób w tym: - 178 kobiet - 260 mężczyzn 258 osób uzależnionych od alkoholu (183 mężczyzn i 75 kobiet, w tym 1 kobieta DDA i 1 mężczyzna stosujący przemoc) 36 osób współuzależnionych (w tym 1 kobieta doświadczająca przemocy domowej) 9 osób DDA (3 mężczyzn w tym 2 z depresją) 2 osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków (1 mężczyzna DDA i chory psychicznie) 3 osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, hazardu i seksu 50 osób nadużywających alkoholu (8 kobiet w tym 1 doświadczająca przemocy) 2 osoby doświadczające przemocy 5 osób w sprawie uzależnienia od alkoholu 1 osoba w sprawie osoby uzależnionej od alkoholu, 1 osoba w sprawie kobiety uzależnionej od alkoholu, 2 osoby w sprawie brata uzależnionego od alkoholu (1 mężczyzna), 1 osoba w sprawie kolegi uzależnionego od alkoholu, 1 osoba w sprawie bezdomnego uzależnionego od alkoholu, 1 osoba w sprawie męża uzależnionego od alkoholu, 1 osoba w sprawie ojca uzależnionego od alkoholu, 1 osoba w sprawie przyjaciela uzależnionego od alkoholu i chorego na depresję, 1 osoba w sprawie Klubu AA, 1 osoba w sprawie kolegi w depresji, 1 osoba w sprawie zagrożeń w sieci internetowej, 1 osoba w sprawie spotkań i terapii DDA, 5 osób w sprawie mamy uzależnionej od hazardu, 1 osoba w sprawie córki współuzależnionej, 4 osoby uzależnione od pornografii i masturbacji, 1 osoba w sprawie brata o pomoc psychologiczną, 1 osoba w sprawie pomocy uchodźcom, 1 osoba w sprawie szlachetnej paczki, 1 osoba w sprawie noclegu lub taniego motelu, 6 osób w sprawie podopiecznego uzależnionego od alkoholu, 1 osoba w sprawie odbycia praktyk w trakcie studiów o kierunku resocjalizacja, 39 osób w sprawie potrzeby rozmowy, bicia wysłuchanym (w tym 8 mężczyzn) - 367osób stawiło się w Punkcie osobiście - przyjęto 70 zgłoszenia telefoniczne - przyjęto 1 e-mail. Adresatami są osoby w różnym wieku, o różnym statusie materialnym i różnym wykształceniu tj. od podstawowego po wyższe, przeważali mężczyźni. Z oferty Punktu skorzystali mieszkańcy Białegostoku. Działalność Punktu jest współfinansowana ze środków Prezydenta Miasta Białystok.

1.10 WOLONTARIAT

CENTRUM WOLONTARIATU CARITAS

ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok, Tel./faks: 85 651 90 08, e-mail: wolontariat.bialystok@caritas.pl

Wolontariat w Caritas Archidiecezji Białostockiej jest organizowany na zasadzie Kół Caritas (Przedszkolnych Kół Caritas, Szkolnych Kół Caritas, Akademickich Kół Caritas), Parafialnych Zespołów Caritas oraz Centrum Wolontariatu Caritas. Szkolne Koła Caritas (SKC) są to organizacje uczniowskie, które włączają się na zasadzie wolontariatu w działalność charytatywną, opiekuńczą i wychowawczą prowadzoną przez Caritas. W ramach SKC odbywają się spotkania integracyjne i formacyjne, organizowane są akcje charytatywne oraz pomoc materialna. Każde SKC podejmuje własne akcje pomocowe bądź też włącza się w akcje organizowane przez Centrum Wolontariatu.

Łącznie w roku 2019 na terenie archidiecezji białostockiej aktywnie działało 58 Szkolnych Kół Caritas, w tym:

- w przedszkolach - 3
- w szkołach podstawowych - 25
- w gimnazjach - 11
- w szkołach ponadgimnazjalnych - 18
- akademickie – 1.

Parafialny Zespół Caritas (PZC) to grupa osób, która pod przewodnictwem opiekuna, księdza pracującego w danej parafii, prowadzi w sposób planowy i systematyczny dzieła miłosierdzia w parafii. Należą do niej parafianie czynnie wspierający działalność charytatywną parafii. PZC oferuje pomoc w postaci odzieży, żywności, a niekiedy drobną pomoc finansową. Członkowie PZC to przede wszystkim wolontariusze, którzy bezinteresownie poświęcają swój czas by pomagać innym. Są też takie osoby, które systematycznie wspierają działania PZC poprzez wsparcie finansowe. W 2019 roku w archidiecezji białostockiej działało **około 40 Parafialnych Zespołów Caritas**.

Centrum Wolontariatu Caritas zajmuje się koordynacją działań wolontarystycznych oraz realizacją szkoleń dla wolontariuszy. Za wszystkie działania dotyczące wolontariuszy odpowiada koordynator wolontariatu, który zajmuje się organizowaniem szkoleń dla wolontariuszy, spotkań opiekunów SKC oraz PZC. Centrum Wolontariatu zajmuje się organizowaniem i przeprowadzeniem zbiórek żywności, a także wszelkich działań, które w swej realizacji angażują wolontariuszy. W 2019 roku wolontariusze Centrum Wolontariatu oraz Szkolnych Kół Caritas, a także Parafialnych Zespołów Caritas wzięli udział w trzech ogólnopolskich zbiórkach żywności. Były to dwie zbiórki Caritas "Tak, pomagam" (XVI i XVII) oraz „Kromka Chleba dla Sąsiada” (wrzesień 2019 r.). Wolontariusze uczestniczyli w przygotowaniach Śniadania Wielkanocnego, czy Wigilii dla osób potrzebujących oraz w ogólnopolskiej akcji „Kilometry Dobra”.

18 maja 2019 roku wolontariusze SKC oraz PZC wzięli udział w ogólnopolskim spotkaniu wolontariuszy Caritas. Tegoroczne spotkanie odbyło się w Niepokalanowie.

W czerwcu 2019 roku odbyło się spotkanie integracyjne wolontariuszy SKC, które było też formą podziękowania za cały rok pracy na rzecz Caritas – wzięło w nim udział 388 osób, wolontariuszy i opiekunów.

Wolontariusze z Centrum Wolontariatu Caritas podczas wakacji, wzięli też udział w projekcie Fundacji Regaty Morskie. Przez 5 dni żeglowali po Zatoce Gdańskiej.

W grudniu 2019 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, wolontariusze SKC spotkali się z panią Barbarą, która opowiedziała o wolontariacie misyjnym. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkół Katolickich.

1.11 AKCJE

W szerokiej gamie świadczeń na rzecz potrzebujących, oprócz konkretnej pomocy udzielanej w ramach prowadzonych placówek, Caritas Archidiecezji Białostockiej podejmuje również długofalowe, planowane akcje. Niektóre z nich mają charakter ogólnopolski, inne ukierunkowane są bezpośrednio na problemy naszego regionu.

1.11.1 PROGRAM „SKRZYDŁA”

Program „Skrzydła” powstał, aby pomagać dzieciom z rodzin najuboższych. Założeniem programu jest zwiększenie szans edukacyjnych dla najuboższych uczniów, poprzez objęcie ich stałym wsparciem i kompleksową opieką. Inspiracją powstania „Skrzydła” stało się przesłanie Jana Pawła II, wygłoszone podczas ostatniej pielgrzymki do Polski: *Potrzeba «wyobraźni miłosierdzia», aby przyjść z pomocą dziecku zaniedbanemu duchowo i materialnie; aby nie odwracać się od chłopca czy dziewczyny* (Homilia z dnia 18.08.2002 r., Błonia krakowskie).

Stypendium, 1500 zł w skali roku, może być przeznaczone na:

- dożywianie w szkole;
- wyprawkę szkolną (książki, zeszyty, przybory szkolne, strój gimnastyczny);

- odzież letnią i zimową;
- obuwiu;
- wyjścia szkolne (do kina, teatru, wycieczki szkolne);
- korepetycje i zajęcia edukacyjne;
- dojazdy do szkoły;
- sprzęt komputerowy;
- wypoczynek letni lub zimowy.

W „Skrzydła” angażują się firmy i osoby indywidualne, które poprzez comiesięczne wpłaty, obejmują opieką konkretne dziecko, zgłoszone na listę Caritas przez pedagoga szkolnego. Zarówno obdarowywane dziecko, jak i jego darczyńca, zachowują swoją anonimowość.

Rok 2019 był piętnastym rokiem realizacji programu „Skrzydła” w Caritas Archidiecezji Białostockiej. W roku szkolnym 2018/2019 z pomocy w ramach programu skorzystało **37 uczniów** ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich z terenu naszej Archidiecezji.

Od września 2019 roku w nowej edycji programu bierze udział 23 uczniów - 5 uczniów jest pod opieką finansową Caritas Polska, a pozostałe osoby korzystają z pomocy darczyńców indywidualnych.

1.11.2 PROGRAM „DWA TALENTY”

Z początkiem roku szkolnego 2017/2018 ruszył Program Stypendialny „Dwa Talenty”, finansowany przez Caritas Polska. Pomaga uczniom rozwijać pasje, talent, hobby. Stypendyści – uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i artystycznych – otrzymują w skali roku szkolnego 2000 zł do wykorzystania m.in. na:

- treningi,
- obozy tematyczne ,
- zakup aparatury naukowej,
- spotkania naukowe ,
- udział w kołach zainteresowań,
- zakup instrumentów muzycznych,
- wyjazdy na konferencje naukowe

Stypendyści mogą być równolegle objęci pomocą w ramach Programu Stypendialnego „Skrzydła”. Caritas Archidiecezji Białostockiej w roku szkolnym 2017/2018 zgłosiła do programu **5 uczniów i taka sama ich liczba została zakwalifikowana do kolejnej edycji programu, od września 2018 r.**

W roku szkolnym 2018/2019 wsparciem z programu „Dwa Talenty” zostało objętych 5 osób. Środki finansowe pochodzą z funduszy Caritas Polska.

W roku szkolnym 2019/2020 w programie „Dwa Talenty” brało udział 5 uczniów. Program trwa od września do czerwca.

Razem w programach „Skrzydła” oraz „Dwa Talenty” w roku szkolnym 2019/2020, ze środków Caritas Polska oraz z wpłat darczyńców indywidualnych skorzystało 24 uczniów (niektórzy są w obu programach).

5 - CP „Skrzydła”

5 - CP „Dwa Talenty”

18 - Skrzydła indywidualne

1.11.3 „JAŁMUŻNA WIELKOPOSTNA”

Każdego roku w Środę Popielcową Caritas rozpoczyna zbiórkę pieniędzy w ramach akcji "Jałmużna Wielkopostna". Wśród wiernych rozprowadzane są skarbonki, do których w czasie Wielkiego Postu można wrzucać kwoty zaoszczędzone na wydatkach, z których w tym okresie dobrowolnie zrezygnujemy. Zebrane w ten sposób fundusze zostały przeznaczone na leczenie dzieci i osób starszych.

W 2019 roku białostocka Caritas **rozprowadziła 12 tysięcy** Skarbonek Miłosierdzia. Akcja jest prowadzona od 1995 roku. Natomiast w 2005 roku do akcji dołączyły Eleos i Diakonia.

W Wielki Czwartek i Wielki Piątek rozprowadzane były również "**Chlebki miłości**", w 2019 roku było ich dokładnie 4005. Dochód ze sprzedaży „chlebków” został przeznaczony na potrzeby osób biednych i chorych.

1.11.4 „WIGILIJNE DZIEŁO POMOCY DZIECIOM”

XXVI edycja Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom – dzieła prowadzonego przez Caritas Kościoła Katolickiego, Diakonię Kościoła Ewangelickiego i Eleos Polskiego Kościoła Autokefalicznego.

W czasie kampanii Caritas Archidiecezji Białostockiej rozprowadziła **25 000 wigilijnych świec w 116 parafiach**. Pozyskane środki finansowe przeznaczone są na pomoc dzieciom.

1.11.5 „TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW”

Caritas Archidiecezji Białostockiej po raz ósmy wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Tornister pełen Uśmiechów”, która polega na skompletowaniu i przekazaniu wyprawek szkolnych najbardziej potrzebującym dzieciom. Po raz drugi plecaki zostały przekazane na Wschód – do podopiecznych Caritas Diecezji Grodzieńskiej na Białorusi.

W 2019 roku Białostocka Caritas przekazała Caritas Diecezji Grodzieńskiej **271 plecaków**.

1.11.6 „STUDENCKIE POGOTOWIE LEKCYJNE”

W roku 2019 kontynuowana była akcja „Studenckie Pogotowie Lekcyjne” skierowana do dzieci ze świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych. Akcja polega na bezpłatnej, kompleksowej pomocy w lekcjach uczniom zagrożonym, mającym braki, nie radzącym sobie w nauce. Wolontariusze, rekrutowani spośród studentów białostockich uczelni, pomagają raz w tygodniu przez dwie godziny. W 2019 w świetlicach Caritas pracowało **2 studentów Uniwersytetu w Białymstoku**.

1.12 DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

1.13 INFORMACJA NA TEMAT LOKALIZACJI I AKTYWNOŚCI PLACÓWEK

Lp	Nazwa placówki/jednostki organizacyjnej	Miejscowości, w których placówki prowadzą działania	Liczba odbiorców działań w 2019r.
1	Centrum Integracji Społecznej	Czarna Białostocka/Białystok	19
2	Noclegownia dla Mężczyzn św. Brata Alberta	Białystok	234
3	Noclegownia dla Kobiet św. Matki Teresy z Kalkuty	Białystok	42
4	Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA	Czarna Białostocka	23 osoby przyjęte na terapię w roku 2019 r. Osoby które przyjechały przed 2019 r. i wyjechały w 2019 r.- 17
5	Punkt Konsultacyjno - Informacyjny o Problemach Alkoholowych	Białystok	438
6	Dom Repatriantów	Białystok	5 rodzin
7	Ośrodek Opiekuńczo - Rehabilitacyjny Gabinet Rehabilitacyjny	Bobrowka	10 osób
8	1 Stacja Opieki	Kuźnica,	2346 wizyt
9	Środowiskowy Dom Samopomocy	Białystok	47
10	Warsztat Terapii Zajęciowej	Mońki	20 osób
11	Warsztat Terapii Zajęciowej	Białystok	40 osób
12	Dom Matki i Dziecka	Supraśl	9 kobiet i 11 dzieci
13	Rodzinny Dom Dziecka	Białystok	9 dzieci
14	3 specjalistyczne placówki wsparcia dziennego	Białystok (Jana Bosko, Promyk, Stokrotka)	57 dzieci
15	3 placówki wsparcia dziennego	Kuźnica , Sokółka i Supraśl	94 dzieci
16	Centrum Pomocy Samarytanin	Białystok	1200 osób
17	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Białystok	263 osób
18	Usługi opiekuńcze	Jasionówka	16 osób

19	„Skrzydła”	Białystok	W roku szkolnym 2018/2019 - 37 uczniów Od września 2019 roku w nowej edycji programu bierze udział 23 uczniów - 5 uczniów
20	Program „Dwa Talenty”	Białystok	W roku szkolnym 2018/2019-5 osób. Środki finansowe pochodzą z funduszy Caritas Polska. W roku szkolnym 2019/2020-5 uczniów.
21	Projekt „AKTYWNY SENIOR – NIEWYKLUCZONY”	Białystok	36 osób